

Planprogram för Arenaområdet

Behovsbedömning

Undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 6 § miljöbalken samt miljöbedömningsförordningen (2017:966)

Dnr PLAN.2016.7

Upprättad 2025-08-29

Sektor samhällsbyggnad

Justerad 2026-02-27

FÖRSLAG

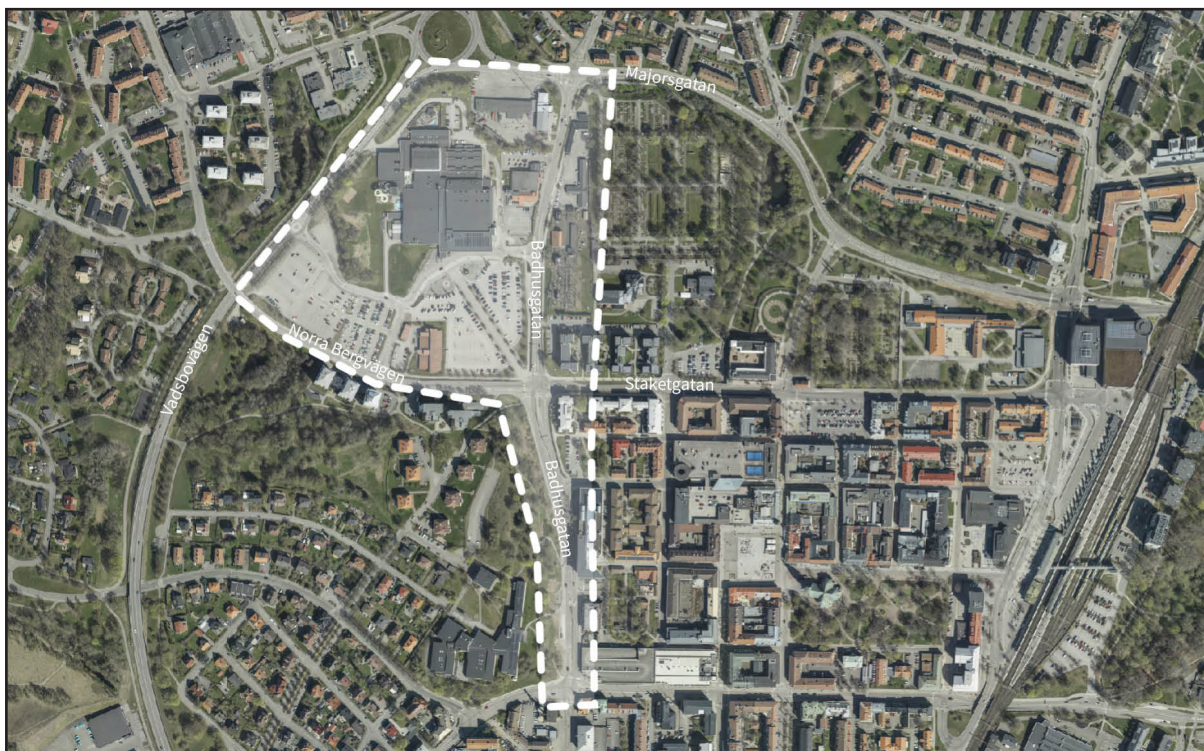
Genomförandet av planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av en strategisk miljöbedömning inte föreligger.

SAMLAD BEDÖMNING/STÄLLNINGSTAGANDE

Sektor samhällsbyggnad gör bedömningen att planen och dess genomförande inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken. En strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap 3 §, innehållande en miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte göras. Den direkta eller indirekta inverkan på den omgivande miljön (natur, vatten, mark, luft mm) bedöms vara liten.

Bedömningen grundas på följande:

- Planförslaget följer Översiktsplan 2040 (ÖP 2040) samt Fördjupning av översiktsplan Centrala Skövde (FÖP C Skövde), 2016-06-28. Befintlig MKB för FÖP C Skövde bedöms tillräcklig tillsammans med denna undersökning om betydande miljöpåverkan och utredningar för detaljfrågor (dagvatten och skyfall, geoteknik, markmiljö, gestaltningsprogram, mobilitetsanalys och analyser) som kommer att tas fram och uppdateras under planprogramarbetets gång. Åtgärder kommer arbetas in i planprogrammet och därför bedöms inte en MKB behöva upprättas.
- Planprogrammet ska studera förutsättningarna för idrott, utbildning, bostäder, kontor, park och parkeringshus, ej handel. Samt studera gatustrukturen inom och kring området. Planen föreslår en översiktlig struktur för bebyggelse, grönområden och infrastruktur och möjliggör förutsättningar för kommande projekt såsom detaljplaner. Genomförandet av planprogrammet kommer att ske över lång tid där tidshorizonten sträcker sig till 2050 eller längre.
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till naturvärden har beaktats genom att förslaget studerar hur den blågröna strukturen skulle kunna förstärkas för att stärka området. De identifierade naturvärden som finns inom området ska kunna vara kvar, påverkan och skyddsåtgärder beskrivs i planhandlingarna. Förslaget föreslår även tålighet för klimatförändringar genom att skapa grön-blå struktur där öppna dagvattenlösningar kan ge mervärde. Även kopplingar till närliggande rekreatiomsområden kan förstärka områdets tålighet. Samordningen mellan funktioner som kan sammankopplas med grönstruktur som ekosystemtjänster kommer att studeras. Planen bedöms inte medföra betydande påverkan på naturvärden.
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till kulturvärden har beaktats genom att ett gestaltningsprogram kommer att tas fram och att möjligheten att fortsätta rutnätsstadens struktur inom området kommer studeras. Planen bedöms inte medföra betydande påverkan på kulturvärden.
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till sociala och materiella värden har beaktats genom att verktyget Platskompassen har använts vid dialoger för att fånga in värden och förslag till förbättring inom platsen. Exempelvis kommer möjligheten till nya och utvecklade mötesplatser att studeras i samband med stråk och grönytor samt att bevara och bygga ut befintlig bebyggelse att studeras, såsom förtätning där redan ianspråkstagen mark nyttjas. Planen bedöms inte medföra betydande påverkan på sociala eller materiella värden.
- Platsens betydelse och känslighet med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön har beaktats genom att studera skyfallslösningar och utöka möjligheten till rörelse i grönstråk. Gatustrukturens utformning kommer att studeras för att skapa nya möjligheter för en säkrare trafikmiljö i ett centralt läge. Funktioner kopplade till platsen som trygghetspunkt och evakueringsplats kommer beskrivas och hur de ska hanteras i kommande detaljplanarbeten. Planen bedöms inte medföra betydande risker för människors hälsa eller för miljön.

Avgränsning planområde

- Planens karaktäristiska egenskaper har beaktas genom att föreslå markanvändning och ytor för att förstärka platsens identitet som ett område för rörelse, aktivitet, kultur och sport. Social hållbarhet kommer att vara i fokus där värden, volymer och aktiviteter studeras för att främja folkhälsan.
- Gällande miljö kvalitetsnormer bedöms inte överskridas för planområdet.
- Planförslaget antas inte medföra en betydande miljöpåverkan på grund av sina karaktäristiska egenskaper eller en betydande miljöpåverkan på grund av sin miljö känslighet i det geografiskt aktuella området och således antas inte planen medföra en betydande miljöpåverkan på grund av de karaktäristiska egenskaper som de identifierade miljöeffekterna förväntas ha.

BEHOVSBEDÖMNING AV PLANER

Kommunen ska enligt miljöbalken genomföra en undersökning för alla planer som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Vid kommunens ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan görs en undersökning. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att översiktlig utreda förutsättningar och redovisa förslag på hur Arenaområdet kan utvecklas, utifrån bland annat infrastruktur, grönområden, bostadsbebyggelse och verksamheter.

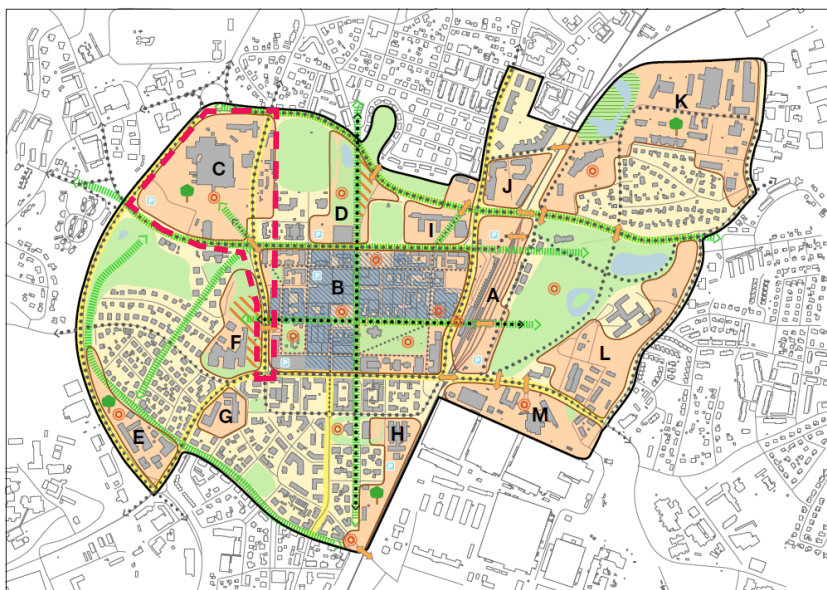
Området är utpekade i FÖP C Skövde som ett förtättningsområde.

Planens huvuddrag är att möjliggöra en hållbar strategi och fysiska åtgärder för hur utveckling kan ske över tid. Planprogrammet ska identifiera och redovisa kopplingar med omgivande stadsdelar och stadskär-

nan och hur dessa kan stärkas. Målet med planprogrammet är att ta fram en vision, principer, en hållbar strategi och fysiska åtgärder för hur områdesförnyelse kan ske över tid.

Planprogrammet ska vara ett underlag för framtida detaljplaner inom området. Planprogrammet ska visa kommunens viljeriktning för att effektivisera arbetet med detaljplaner, markförsäljning och etableringar. Större övergripande frågor ska vara utredda så att området kan detaljplaneläggas etappvis.

Det är viktigt att planprogrammet lyfter övergripande frågor som berör planområdet. Det gäller både frågor som berör området direkt och indirekt, frågor som sätter området i ett större sammanhang och i ett större perspektiv.

Markanvändningskarta FÖP C Skövde. Planområdet markerat med röd streckad linje.

Teckenförklaring

	Planområde		Huvudstråk för gång och cykel		Halvslutet kvarter
	Pågående markanvändning		Stråk för gång och cykel		Slutet kvarter
	Förtätningsområde		Gångstråk		
	Park/privat park		Sammanlänkande plats		
	Parkyta som kan tas i anspråk för bebyggelse		Gata med ny gatukaraktär		
	Handelsområde		Parkering		
	Grönstråk		Mötesplats tillförs/förtydligas inom området (symbolisk placering på kartan)		
			Park/grön funktionsyta som tillförs/förtydligas inom området (symbolisk placering på kartan)		

PLATSEN

Översiktsplan 2040 och Fördjupning av översiktsplan Centrala Skövde

I ÖP 2040 utpekas planområdet som område för mångfunktionell bebyggelse.

För centrala delarna av Skövde finns en fördjupning av översiktsplanen som antogs 2016. Den fördjupade översiktsplanen för centrala Skövde (FÖP C) fortsätter att gälla tillsammans med ÖP 2040. Planområdet ligger inom förtätningsområde C Arenaområdet och mellan område B Stads kärnan och F Västerhöjd. Till FÖP C Skövde finns en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som beskriver konsekvenserna av att centrala Skövde förtätas med ca 1000 bostäder, ungefär en ökning av antal boende med 50 %. Ledord för FÖP C Skövde är funktionsblandning, omgestaltad gatukaraktär, utvecklad kollektivtrafik och utveckling av parker.

Riksintressen

Södra delen av planområdet (Badhusgatan) omfattas av riksintresse för totalförsvaret, område med särskilt behov av hinderfrihet. Område ligger inom yta kopplat till Karlsborgs flygplats.

Naturvärden

Planområdet berörs inte av Natura 2000-områden, naturreservat eller strandskydd och inte heller av naturvårdsprogram eller naturmiljöinventeringar. Planområdet gränsar till lövskogsinventering i öst (kyrkogård).

Skyddsvärda träd finns på Nyströms kullar längs Badhusgatan. En trädrad finns längs det diagonala stråket. I övrigt finns mindre grönområden och gräsytor inom planområdet. Den rödlistade grenigt kungsljus finns i den norra delen av området nära Majorsgatan. Finns bedömning utförd av Skövde kommun över naturvärden inom områdets park- och naturmark.

Vatten

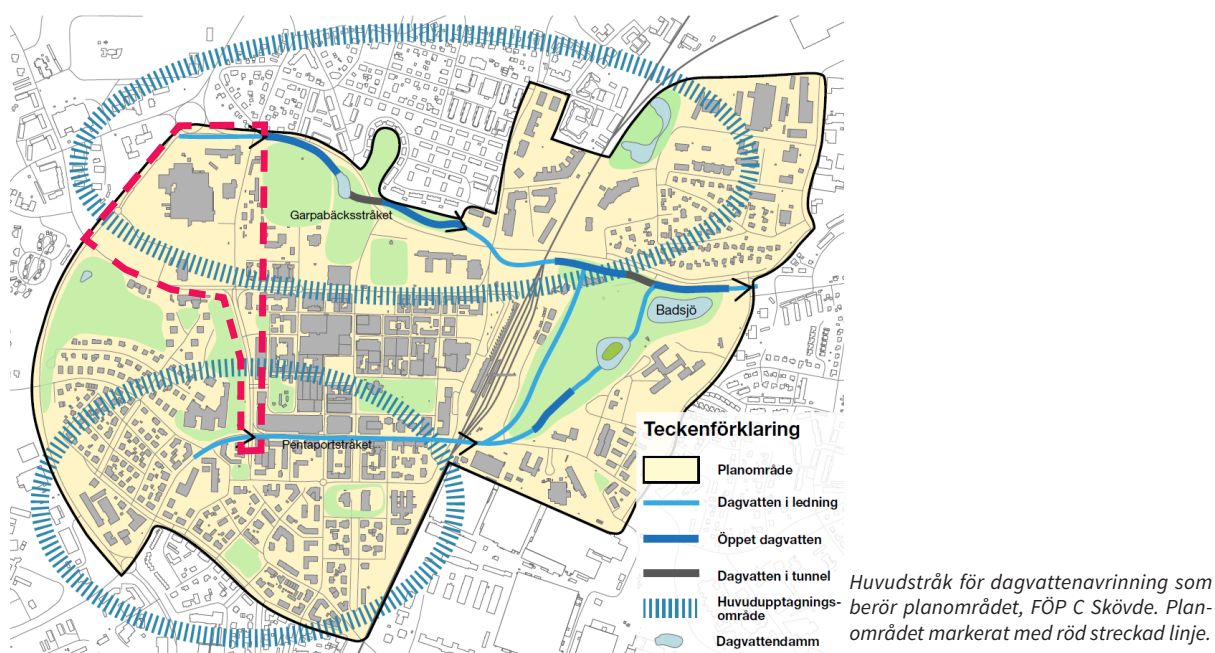
Dagvatten från Billingslutningen kanaliseras till de centrala delarna innan det rinner vidare ut till recipienterna. Övergripande så kanaliseras vattnet i centrum till två huvudstråk, Pentaportstråket och Garpabäckstråket, som sammanförs till ett gemensamt stråk, Mörkebäcken, öster om järnvägen i Boulognerskogen där det fortsätter mot slutrecipienten Ösan. Pentaportstråket går söder om planområdet och Garpabäckstråket går norr om planområdet. Se bild ovan.

Avrinningsområde är Svesån, MKN: God 2027, ekologisk status: Måttlig och kemisk status: Ej klassad.

Planområdet ligger inom yta för prioriterad dricksvattenförekomst. Falköping-Skövde och Hagelberg grundvatten båda med god kemisk och kvantitativ status. 150 meter väster om planområdet finns skyddsområde för grundvattentäkt.

MKB för FÖP C Skövde innehåller åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten som planprogrammet tar hänsyn till.

En dagvatten och skyfallsutredning finns för planområdet. Utredningen kommer att kompletteras inför samrådet av planprogrammet och resultatet arbetas in i handlingarna.

Mark

Ytan för planområdet är centralt belägen och det saknas både jordbruksmark och skogsbruk.

En översiktlig miljöteknisk undersökning är utförd inom den norra delen av området (ej Badhusgatan). Kända föroreningar finns inom fastigheten Flamman 2 (brandstationen) och Flamman 3 (drivmedel) samt Motorn 1 (ställverket). PFAS finns inom fastigheten Flamman 2.

En översiktlig geoteknisk undersökning har tagits fram över den norra delen av planområdet (ej Badhusgatan). Markens överyta har tidigare varit mycket ojämn och större svackor har förekommit. I dessa svackor har torv och gyttna bildats och ställvis har även avlagringar av lera påträffats vid tidigare undersökningar. Det har även runnit minst två år inom området. I samband med tidigare exploatering av området har både urschaktning samt uppfyllning skett inom området vilket har gjort att markförhållandena är mycket varierande. Marknivån inom området är idag relativt plan. Det bör beaktas att jorden inom området delvis innehåller rikligt med alunskiffer.

Jordarterna inom området består generellt av ytlager av fyllning med varierande egenskaper, isälvsediment av sand, silt och grus samt morän vilande på berg. Berggrund av sandsten.

Topografin samt markförhållanden i och omkring programområdet medför att totalstabiliteten bedöms som god. Inga stabilitetsproblem föreligger.

Enligt drastickartan, som visar grundvattnets sårbarhet för föroreningar, anges drasticvärde 174 för området.

Luft

Badhusgatan används i dagsläget för genomfartstrafik av trafikanter från väg 49 och väg 26.

Bedömning av miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft finns i MKB för FÖP C Skövde.

Kulturmiljö

Idag kännetecknas området av stora markparkeringar, asfalt, vägar med konfliktpunkter. Stor anläggning för idrott, bad och evenemang. Kringliggande grönområden är avskilda från området med staket och vägar.

Kulturhistoriska byggnader och miljöer finns utanför området, såsom område med kvarvarande delar av 1760 års stadsplan med rutnätsstaden. Området ingår och beskrivs i Kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Hela stadskärnan med sin rutnätsstad har ett kulturhistoriskt värde där förändringar generellt kräver stor varsamhet och ska göras utifrån ett helhetsperspektiv.

Heléngården (byggnadsminne) finns 50 meter öster om området. Byggnader utpekade i bebyggelseregistret RAÄ finns inom fastigheten Skolan 2 samt söder om planområdet.

Större delen av planområdet består av redan ianspråktagen mark. Arkeologisk undersökning finns för Arenans utbyggnad (2006). Registrerade fornlämningar finns inom fastigheten Motorn 1 och längs södra Badhusgatan.

Risk och hälsa

Primär väg för farligt gods mer än 500 meter utanför planområdet.

Brandstation och säkerhetsobjekt finns inom planområdet. Platsen är anpassad att vara en trygghetspunkt och evakueringsplats vid kris.

Vadsboleden, Majorsgatan, Norra bergvägen och Badhusgatan är alla källor till buller. Bedömning av buller finns i MKB för FÖP C Skövde.

Området är idag påverkat av instängda områden och hantering av dagvatten och skyfall behöver förbättras. En dagvatten och skyfallsutredning finns för planområdet. Utredningen kommer att kompletteras inför samrådet av planprogrammet och resultatet arbetas in i handlingarna.

Planområdet ligger inom område där gammastrålningsnivån i berggrunden och/eller jordlagren kan överstiga 30uR/h.

Området består idag av stora öppna asfalterade ytor som saknar träd och annan grönska och är till viss del utsatt för vind. Det finns även positivt planbesked där högre byggrätter föreslås inomoch i anslutning till planområdet.

Cementa AB:s anläggningar för tillverkning och täktverksamhet är belägna mer än 600 meter från planområdet.

Sociala värden

Det finns flera grönområden i närheten av planområdet. Exempelvis tätortsnära rekreativområde på Nyströms kullar väster om planområdet och inom kyrkogården öster om planområdet. Mindre stigar och spår finns i anslutning till planområdet.

Inom planområdet finns Arena Skövde med bad och idrottshallar bland annat.

Planområdet är idag en målpunkt för idrott, sport, parkering och restauranger. Det finns mötesplatser både inomhus och utomhus i anslutning till de olika funktionerna.

Badhusgatan och viktiga stråk till mötesplatser passerar genom och utanför planområdet. Stråk för kollektivtrafik finns längs Badhusgatan och Staketgatan/Norra Bergvägen.

Enligt FÖP C Skövde pendlar 40 % av gymnasieskolans elever in till Skövde från närområdena. Många elever som pendlar med tåg passerar rakt genom stadskärnan.

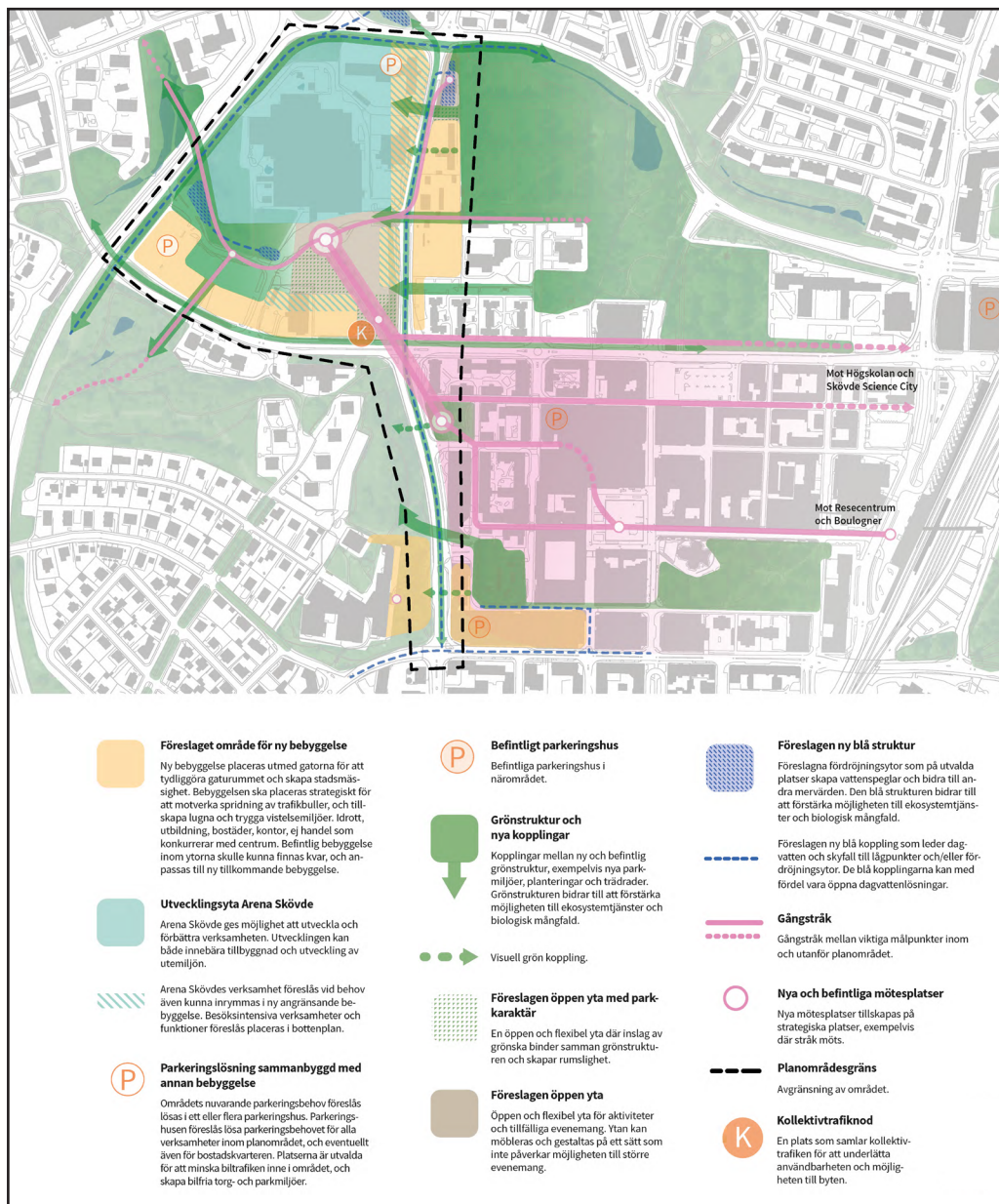
PLANEN

Planförslaget bedöms kunna falla inom kriteriet för MKB-projekt "Annat stadsbyggnadsprojekt" enligt 4 kap. 34 § PBL. Det innebär att undersökningen om betydande miljöpåverkan utöver det som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966), även utgår ifrån 10 § och 11-13 § miljöbedömningsförordningen (2017:966). Behovsbedömningen har tagit hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper, lokalisering samt de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper och en MKB bedöms inte behöva upprättas. Bedömningen baseras på MKB:n för FÖP C Skövde och att utredningar för detaljfrågor kommer att tas fram under arbetets gång och förslag till åtgärder arbetas in i handlingarna.

Planprogrammet ska studera möjligheten att utveckla området med idrott, utbildning, bostäder, kontor, park och parkeringshus. Ej handel. Samt studera gatustrukturen inom och kring området. Kommande detaljplaner reglerar markanvändningen och planprogrammet kommer föreslå inriktning för markanvändningen. Planprogrammet reglerar inte byggrätt men kommer föreslå en struktur. Planprogrammet kommer i stora drag föreslå en struktur för kvartersmark och allmän platsmark samt studera händelseförlopp över hur olika beslut kan påverka områdets genomförande. Kommande detaljplaner studerar frågan i detalj.

Förutsättningen är att befintliga verksamheter som kan vara kvar inom området ska kunna utvecklas inom redan ianspråktagen mark.

Planprogrammet är en förutsättning för att kunna påbörja detaljplaner kring och inom planområdet. Planprogrammet behövs för att studera en struktur för bland annat bebyggelse, gator, grön- och blå områden och mötesplatser, större än den som en enskild detaljplan innefattar.

Idéskiss för Arenaområdet

Planprogrammet kommer förbättra förutsättningarna för kommande detaljplaner exempelvis genom att se till en övergripande struktur finns för bland annat mobilitet, dagvatten och skyfall.

Förutsättningen är att planprogrammet ska främja en hållbar utveckling. Planförslaget stämmer överens med kommunens miljöstrategi då det skapar förutsättningar för en hållbar livsstil, hållbart resande med utvecklad stadsgata med förbättrade möjligheter för oskyddade trafikanter och bostäder i centralt läge nära till kollektivtrafik och hushållning med mark då förtätning på redan ianspråktagen mark sker. Risk i form av skyfall kommer att hanteras för befintlig bebyggelse, inte bara det som rör planområdet utan även utanför (flöden som når tex Pentaporten). Kvarteret är anslutet till fjärrvärmenätet och möjlighet för solpaneler eller liknande är möjligt inom planområdet. Förslaget följer KF:s tre målområden, Barn och unga, Klimat och miljö samt Tillväxt och attraktionskraft.

PÅVERKAN

Planen bedöms inte få betydelse för möjligheten att följa miljölagstiftningen. Det bedöms som osannolikt att planen innebär att en miljö kvalitetsnorm inte följs. Generellt bedöms planens genomförande innebära en positiv påverkan på miljön.

Översiktsplan 2040 och Fördjupning av översiktsplan Centrala Skövde

Förslaget bedöms vara förenligt med ÖP 2040 då planförslaget följer FÖP C Skövde.

I ÖP 2040 står: Målet är att centrala Skövde ska utvecklas till en blandstad som ger ett levande centrum. Förtätning och funktionsblandning ska korta avstånden mellan bostäder, arbetsplatser, butiker med mera. Det ska också leda till minskade barriäreffekter och ett rikare folkliv. Stor vikt läggs vid att utveckla mötesplatser och parker; det generella förslaget är en omgestaltning av miljöerna för att få in fler och unika karaktärer som stärker centrala Skövdes attraktivitet. FÖP C visar på goda möjligheter att förtäta.

För FÖP C Skövde finns en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som beskriver att konsekvenserna av förslagets genomförande är små eller obetydliga och inte medför några konsekvenser av betydelse. Förutsättningen är att trafiksituationen utvecklas med bättre förbindelser för gång- och cykeltrafik och kollektivtrafik. För naturmiljön och kulturmiljön bedöms planförslaget inte medföra några konsekvenser av betydelse. Vad avser friluftsliv och rekreation innebär planförslaget avsevärda förbättringar. Nya parker föreslås och generellt utvecklas parkerna och förbinds med gröna stråk, och stråk för såväl gående som cyklister.

Fördjupning av översiktsplan Centrala Skövde och tillhörande miljökonsekvensbeskrivnings aktualitet

Den fördjupade översiktsplanen för Centrala Skövde med tillhörande MKB togs fram år 2015 med horisontår 2025, och bygger på äldre underlag. FÖP C med tillhörande MKB har likväl bedömts aktuellt, med hänsyn till följande:

1. Inriktningen i FÖP C har följts.

Samtliga detaljplaner och planprogram som har tagits fram inom området för FÖP C följer den inriktning som föreslås. Område A (resacentrum) har förtätats, där parkeringshuset Mode har byggts och gatumiljöer har omgestaltats. Område K (Mariesjöområdet) har planlagts för att möjliggöra förtätning med inslag av gröna miljöer. Område D (Garpaparken och Kv. Diana) har planlagts för nya bostäder och parkering. Område F (Västerhöjd) har planlagts för utbyggnad av skolan. Område I (Helenaskolan och kv. Soldaten 4) har förtätats. Område L (Ekedalsområdet) har planlagts för förskola och bostäder. Det bör dock nämnas att det antal nya bostäder som förväntades inom området för FÖP C eventuellt har blivit fler än väntat. Av FÖP C framgår det att planförslaget säkerställer att det finns utrymme för cirka 1000 nya bostäder, men om planförslaget skulle maximeras till att enbart tillgodose bostadsbehovet skulle betydligt fler än 1000 bostäder kunna byggas (FÖP C, s. 24). I dagsläget är antalet byggda bostäder, tillsammans med planläggningen som möjliggör för nya bostäder, uppe i strax över 1000 st.

Eftersom inriktningen har följts bedöms slutsatserna i MKB:n tillförlitliga och relevanta idag, jämfört med om genomförandet hade blivit något annat.

2. MKB:ns bedömningar av MKN överensstämmer med senare bedömningar.

I MKB:n för FÖP C bedömdes MKN Luft inte riskera att överskridas i framtiden (MKB, s. 21). Motsvarande bedömning har gjorts på senare tid, i samband med framtagandet av ÖP 2040. Enligt "Hållbarhetsbedömning med MKB för ÖP2040" (2024) konstateras att luftkvaliteten inom Skövde kommun är god och att uppmätta värden är långt under MKN.

I MKB:n bedömdes någon negativ påverkan på MKN Vatten inte sannolik, eftersom förslaget innehåller åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten (MKB, s. 5). Motsvarande slutsats görs i den utredning som togs fram 2020 för Arenaområdet, där planförslaget inte bedöms ha en negativ påverkan på recipientens ekologiska eller kemiska status efter att dagvatten har fördröjts och renats (s. 13, Dagvatten- och skyfallsutredning till planprogram 2020-03-25).

Angående MKN Omgivningsbuller, gäller det endast för större vägar och järnvägar. Arenaområdet ligger inte i närheten av större väg eller järnväg.

3. Förutsättningarna att hantera de frågor där det enligt MKB:n kan finnas risk för en betydande miljöpåverkan, har inte påtagligt förvärrats.

MKB:n pekar ut tre frågor där en betydande miljöpåverkan bedöms kunna bli aktuell (MKB, s. 9); trafiksystemet, dagvattenhantering, påverkan från stora industrier.

Skövde kommun har vuxit sedan FÖP C antogs, och det är därför rimligt att anta att trafikmängder, buller och luftföroreningar har ökat. Sedan FÖP C togs fram har dock även satsningar på gång, cykel och kollektivtrafik genomförts runtom i kommunen. Som framgår av MKB:n har utvecklingsförslaget i FÖP C stor betydelse ur miljösynpunkt (jämfört med nollalternativet), särskilt på två områden; Skapandet av ett alternativt gång- och cykelvägnät som innebär minskning av biltrafiken i centrum, samt ett sammanhang av parker och sammanbindande gröna stråk som ökar utbudet av rekreativsmöjligheter (MKB, s. 14). Att den föreslagna inriktningen för FÖP C har följts sedan dokumentet togs fram, och att en stor del av föreslagen utveckling idag är genomförd, är så sett positivt. Även ett genomförande av de åtgärder som föreslås i planprogrammet för Arenaområdet, dvs. förbättringar för gång, cykel och kollektivtrafik samt minskad genomfartstrafik, förväntas ha en dämpande effekt på trafiktillväxten.

Stora dagvattentillflöden från Billingsens sydsluttning beskrivs i MKB:n som särskilt problematiska (MKB, s. 9). I denna fråga har åtgärder genomförts efter att FÖP C togs fram. Exempelvis i samband med detaljplanarbetet för Vadden (ca. 400 meter sydväst om Arenaområdet), som resulterade i en ny skyfallsled längs östra sidan av Vadsbovägen så att flöden från Billingsluttningen leds till dammen vid Nyströms kullar. Även ett genomförande av planprogrammet stärker dagvattenhanteringen, genom att hårdgjorda ytor försvinner och ny dagvatten- och skyfallshantering kan tillskapas på park- och gatumark.

Angående påverkan från stora industrier, bedöms denna fråga mindre relevant för Arenaområdet. Verksamheterna (Volvo och Cementa) gränsar till FÖP C, men inte till Arenaområdet. Volvo och Cementa bedöms inte påverkas av, eller påverka, Arenaområdet. Detaljplanen för nya bostäder inom kvarteret Vadden, som angränsar till Cementa, visar att bostadsbebyggelse är lämpligt även här.

4. Planprogrammets avgränsning, innehåll och planeringshorisont

Arbetet med planprogram för Arenaområdet påbörjades år 2016, parallellt pågick arbetet med att ta fram FÖP C. Arbetet med planprogrammet påbörjades således innan horisontåret för FÖP C löpte ut (2025). Planprogrammets planeringshorisont siktar i dagsläget på ett färdigställande av området 2040-2050. Att genomföra hela planförslaget kommer att ta lång tid och större delen av de oexploaterade delarna kommer att påbörjas långt fram i tiden. I nuläget är det viktigt att vi sätter ramarna för utvecklingens riktning för att inte omöjliggöra exempelvis sammanlänkande grönstråk och parker samt sammanlänkande platser och rörelsemönster i framtiden. Speciellt viktigt är detta då intresse finns att utveckla delar av området redan nu, såsom fastigheterna Boktryckaren i planområdets sydöstra del där detaljplanearbete pågår och Motorn 1 och 6 i planområdets nordöstra del där positivt planbesked finns och detaljplan kommer att påbörjas 2026. Syftet med planprogrammet är att i ett tidigt skede kunna ta ett helhetsgrepp innan enskilda fastigheter planläggs. Detta är i både kommunens och exploitörernas intresse då riktlinjer för hur vi bäst utformar området tillsammans efterfrågas.

Planprogrammets geografiska avgränsning ligger inom området för FÖP C, och planprogrammets innehåll följer inriktningen i FÖP C. Planprogrammet bidrar också till att frågor som bedöms få stor betydelse ur miljösynpunkt, dvs. ett gång- och cykelvägnät som minskar biltrafiken i centrum, och ett sammanhang av parker och sammanbindande gröna stråk som ökar utbudet av rekreativsmöjligheter (MKB, s. 14), kan genomföras. Planprogrammet för Arenaområdet bedöms därför ha en sammantaget positiv inverkan för att uppnå hållbarhet. Exempelvis främjas hållbara transporter, social hållbarhet såsom mötesplatser och miljöer för alla åldrar och ekologisk hållbarhet genom att hårdgjorda ytor föreslås bli nya parker.

Riksintressen

Planprogrammet kommer att översiktligt studera bebyggelse högre än vad som regleras i befintliga detaljplaner. Samråd kommer att ske med Försvarmakten. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresse för totalförsvaret negativt.

Planförslaget innebär ingen påverkan på MSA-området.

Naturvärden

I planprogrammet kommer behovet av vegetation att studeras. Även hänsyn till närliggande parker och naturmark kommer att ingå. Förslaget ska studera en struktur för grönstråk med hänsyn till närliggande naturvärden så att dessa inte påverkas negativt av planerad bebyggelse.

Gränsar till lövskogsinventering klass 4 i öst. Möjligheten att integrera området för rekreation ska studeras vidare i arbetet.

Biotoper såsom trädrad finns och möjligheten att förstärka dessa tillsammans med grönstråk ska studeras i arbetet.

Finns ett träd utpekad längs Badhusgatan (slänt Nyströms kullar). Möjligheten att förstärka grönområdet kring trädet ska studeras i arbetet.

Den rödlistade grenigt kungsljus är väldigt flyttbenägen, ny markanvändning inom området kan komma att påverka arten. I dagsläget är det inte beslutat att området där växten Grenigt kungsljus kommer att exploateras. Men eftersom planprogrammet föreslår en annan användning av marken inom hela planområdet så utgår ändå bedömningen ifrån att arten kan behöva flyttas eller tas bort. Planprogrammet kommer att innehålla information om att dispens ska sökas hos Länsstyrelsen. Frågan kommer att hanteras i kommande projekt på den aktuella platsen.

Grenigt kungsljus är en gammal kulturväxt. Den är tvåårig så det går att bevara den genom att spara fröställningarna. Varje fröställning innehåller en stor mängd frö. En sandig och öppen jord är bra att fröså den i för att få den att etablera sig. Det är möjligt att skapa goda förutsättningar för att få den att överleva inom området och till och med öka i antal på lämplig plats inom planområdet. Arten verkar kräva en viss störning för etablering av nya plantor och har svårt att hävda sig om vegetationen blir för sluten.

Om platsen där växten finns inte kommer att exploateras finns ingen anledning att flytta den. Men om växten behöver flyttas för att ge plats åt exploatering finns möjlighet att skapa nya platser inom planområdets planerade grönytor. I första hand ska växten flyttas inom området. Vid en flytt kan fröställningarna sparas och växten frösås på ny plats med lämpliga förutsättningar. Om växten flyttas till ny plats inom eller utanför planområdet ska det framgå var den sås och hur området ska skötas.

Hantering av växten beskrivs i planprogrammet och var den finns kommer även utmarkerat på en karta. Vid genomförandet av planprogrammet framgår förutsättningarna för området där växten finns. Därför bedöms planen ha en viss påverkan på naturvärdet då exploatering föreslås där växten idag finns men ingen betydande påverkan då växten i första hand ska flyttas inom planområdet och har goda chanser att etablera sig inom föreslagen grönstruktur.

Bedömning av naturvärden finns. Bedömningen konstaterat att inventering över vilka träd som är almar behövs då dessa håller på att dö och inte behöver sparas. Vid Sveriges Radio finns även kaukasisk vingnöt som är dåligt skötta och inte är värda att spara. Möjligheten att förstärka grönområdet kring träden ska studeras i arbetet.

Närheten till Nyströms kullar och hur värden som finns där kan inkluderas i området kommer studeras mer i arbetet.

Det saknas utmärkande naturvärden inom planområdet förutom den rödlistade arten grenigt kungsljus, vars hantering kommer att redogöras i planhandlingarna, därför bedöms inte naturvärden inom planområdet påverkas negativt. Hänsyn till naturvärden angränsande till planområdet kommer att utredas vidare i arbetet. Där exempelvis skuggbilden av högre byggnader är en aspekt att ta hänsyn till i utformningen av byggrätten. I samband med arbetet kommer även möjligheten till att föra in mer vegetation och hur den kan sammanlänkas med befintlig vegetation att undersökas. Möjligheten att utveckla områdets ekosystemtjänster ska studeras. Mötesplatser och grönytor ska studeras för att förbättra områdets möjlighet att minimera miljöeffekterna. Planförslaget bedöms sammantaget inte innebära en negativ påverkan på naturvärden.

Vatten

MKB för FÖP C Skövde innehåller åtgärder för fördröjning och rening av dagvatten och konstaterar att någon negativ påverkan på ytvattens kvalitet eller på grundvattnet som följd av FÖP C Skövdes genomförande därför inte är sannolik.

En dagvatten- och skyfallsutredning finns för planområdet (2020). Utredningens avgränsning är större än planområdet då delar av bebyggelsen inom och i närheten av planområdet redan idag är drabbade av skyfall och instängda områden. För att hantera de flöden som uppstår i de centrala delarna av Skövde vid 10-årsregn och mer omfattande nederbörd innebär att kommunen behöva planera för fördröjningsåtgärder. Utredningen kommer att kompletteras under arbetets gång när mer detaljerat förslag till markanvändning finns. I dagsläget är utgångsläget att arbeta med gestaltad öppen dagvattenhantering som en del av områdets grönytor och gröna stråk.

För att få en samlad bild över hela planområdet och de planerade detaljplaneområdena kring området har en uppdaterad dagvatten- och skyfallsutredning påbörjats. Resultatet från utredningen kommer att arbetas in i planförslaget. Utredningen kommer även att biläggas planprogrammet. Frågan om hur planprogrammets genomförande kommer att påverka recipienten Svesån, exempelvis Svesåns övergödningssproblematik, kommer att hanteras i utredningen.

Planförslaget bedöms inte påverka intilliggande skyddsområde för grundvattentäkt eller miljökvalitetsnormer negativt då pågående uppdatering av dagvatten- och skyfallsutredningen ska identifiera åtgärder för att fördröja och rena dagvatten.

Vid lokalisering av verksamheter ska särskild hänsyn tas om det finns risk för påverkan på grundvattnet. För att utöka Arenaområdet föreslås brandstationen att flytta från området på sikt vilket innebär att marken behöver saneras till fördel för recipienter.

Planen bedöms få en positiv påverkan på utnyttjandet av vatten då möjligheten till att skapa gestaltade dagvattenlösningar och damm kommer att studeras för att skapa närhet till vatten i stadsmiljön.

Mark

Den översiktliga miljötekniska undersökningen och den översiktliga geotekniska undersökningen kommer att kompletteras i samband med att förslag till markanvändning utreds.

Hänsyn ska tas till identifierade förorenade områden. Exempelvis så bedöms någon form av sanering eller riskreduktion som nödvändig för att kunna exploatera fastigheten Flamman 2 (brandstationen). Kommande exploatering inom planområdet ska utreda hur utbredda föroreningarna är kopplat till planerad markanvändning inom ytan. Vid all hantering av massor inom området ska en bedömning om risken för spridning av föroreningar utredas. Eftersom grundvattnet är sårbart för föroreningar ska eventuell spridning av föroreningar utredas vid respektive detaljplanearbete. Planprogrammets översiktliga dagvatten- och skyfallsutredning ska beskriva rekommenderade åtgärder för hur hanteringen inom området inte ska förvärra spridningar av föroreningar från planområdet.

Enligt drastickartan, som visar grundvattnets sårbarhet för föroreningar, anges drasticvärde 174 för området. Ju lägre drasticvärde, desto lägre sårbarhet. För Skövde kommun är värdet ganska högt.

Intentionen är att planprogrammets förslag till nya funktioner såsom grönytor, öppna dagvattenlösningar, skyfallsdamm och nya gaturum kommer att förbättra förutsättningarna för exempelvis rening och minska uppkomsten av nya föroreningar.

Planen bedöms få en betydande positiv påverkan på utnyttjandet av mark då redan ianspråktagen mark nyttjas och förslag till markanvändning föreslås skapa förbättringar i stadsmiljön jämfört med dagsläget.

Luft

Badhusgatan används i dagsläget för genomfartstrafik av trafikanter från väg 49 och väg 26 vilket påverkar planområdet. Dessa trafikrörelser kan medföra öknings av luftföroreningar. Omgestaltning av Badhusgatan till mer grönska och med mindre fokus på genomfartstrafik är åtgärder som bedöms bidra till att gatan får bättre förutsättningar för att minska luftföroreningar från biltrafiken.

Enligt MKB för FÖP C Skövde bedöms miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft klaras. Med de fortgående förbättringarna av avgasreningsteknik och motorer samt byte till andra energikällor för fordonen bedöms utsläppen av luftföroreningar och klimatgaser från trafiken inte komma att öka i planområdet. De uppmätta halterna av kväveoxider, partiklar (PM_{2,5} och PM₁₀) och bensen i Skövde ligger väl under gällande miljö kvalitetsnormer idag.

Parkering och trafikrörelser sker i princip på alla obebyggda ytor inom planområdet idag. Luftföroreningarna i området har förutsättningar att minska om exempelvis parkeringar lokaliseras till en eller ett fåtal punkter, om aktiva transporter främjas, och om bilfria stråk tillskapas. Detta tillsammans med mer grönska och minskad genomfartstrafik längs Badhusgatan samt bättre framtida fordonsteknik gör tillsammans att planområdet inte bedöms påverkas negativt av luftföroreningar. Planprogrammet för Arenaområdet kommer även förtydliga att detaljplaner ska följa framtida gällande gränsvärden.

Kulturmiljö

Planprogrammet ska redovisa förslag till var ny bebyggelse kan vara lämplig. Större delen av planområdet består av redan ianspråktagen mark. För planprogrammet bedöms därför inte någon arkeologisk utredning behövas.

Planförslaget innebär att en ny struktur och stadsbild kommer att studeras. Gestaltning kommer att vara en huvudfråga. Exploateringen inom planområdet kommer att öka. Planprogrammet kommer att studera hur struktur, volymer och stråk förhåller sig till platsens förutsättningar såsom närhet till kulturmiljö. Förutsättningen är att strukturen ska utformas med omsorg. Gestaltningsprogram ska tas fram.

Enligt FÖP C Skövde är hänsyn till stadens kulturhistoriska bebyggelsestrukturer och byggnader särskilt viktigt inom stadskärnan. Utveckling inom stadskärnan bör vara väl anpassade och avvägda mot de kulturhistoriska intressen som finns beskrivna i Skövdes kulturmiljöprogram. Anpassning till stadens kulturhistoriska värden kommer att vara en viktig del i arbetet.

Planen bedöms få en positiv påverkan på stadsbilden då bebyggelsestrukturen kommer att vara en huvudfråga. Samråd kommer att genomföras med Länsstyrelsens Kulturmiljöenheten när en mer detaljerad planering finns för att klargöra om tillstånd enligt Kulturmiljölagen krävs.

Risk och hälsa

Primär väg för farligt gods passerar mer än 500 meter utanför planområdet och bedöms inte påverka planområdet negativt.

Brandstationen föreslås på sikt flytta ifrån platsen. Planprogrammet kommer att hantera frågor kring säkerhet där skyddsrum och andra funktioner kopplade till platsen som trygghetspunkt och evakueringsplats kommer beskrivas och hur de ska hanteras i kommande detaljplanarbeten.

Vadsboleden, Majorsgatan, Norra bergvägen och Badhusgatan är alla källor till buller. I planprogrammet ska placering av bebyggelsestruktur studeras för att minimera bullerpåverkan inom området.

FÖP C Skövdes föreslagna förtätning kan innebära en trafikökning som kan medföra ökning av buller. Ökningen vad gäller buller bedöms som liten och kan elimineras genom sänkningar av medelhastigheterna. Planprogrammet ska i stora drag föreslå en struktur som förbättrar förutsättningarna för att minska buller. Bullerutredning ska tas fram i samband med detaljplanarbetet när byggrätten studeras i detalj.

Området är idag påverkat av instängda områden och hantering av dagvatten och skyfall behöver förbättras. En dagvatten- och skyfallsutredning finns för planområdet och uppdatering pågår. Öppna dagvattenlösningar, skatepark i kombination med skyfallshantering och mer grönska inom planområdet är några förslag som redan arbetas in i planförslaget.

Byggnader inom området ska utformas radonskyddade så att de gränsvärden som anges i Boverkets byggregler inte överskrids.

Det finns lite vegetation inom planområdet. Mer vegetation sänker effekten av värmeböljor och bidrar med flera fördelar kopplat till exempelvis dagvatten och luft. Möjligheten att tillskapa vegetation/naturvärden inom planområdet kommer att ingå i arbetet i syfte att skapa nya funktioner, vilket kan komma att skapa en positiv inverkan på planområdet.

Planförslaget ska översiktligt studera bebyggelsestrukturens placering samt bebyggelsens höjd för att minimera oönskad väderpåverkan, ljusförhållanden och skuggpåverkan inom området. Även siktlinjer och utblickar kommer att studeras översiktligt.

I MKB för FÖP C Skövde bedöms det som osannolikt att Cementa AB anläggningars miljöstörningar kan medföra påverkan inom planområdet.

Med de åtgärder som föreslås bedöms inte planen medföra betydande risker för människors hälsa eller för miljön.

Sociala värden

Möjligheten till att utveckla och länka samman grönområden kommer studeras vidare i arbetet i syfte att skapa nya stråk och mötesplatser för alla. Hur platsen länkas samman med stadskärnan och olika målpunkter utanför planområdet såsom exempelvis rescentrum och Skövde Science City kommer att studeras. Framkomlighet för alla trafikslag kommer att studeras.

Inom planområdet finns Arena Skövde. I samband med arbetet med planprogrammet utreds om Arena Skövde har behov av att utveckla verksamheterna.

Möjligheten till nya och utvecklade mötesplatser kommer att studeras i arbetet, i kombination med nya stråk och grönytor. Mötesplatser inom allmän plats ska studeras för att skapa plats för alla.

Ytor för aktivitet, evenemang och möten kommer att studeras i arbetet för att förstärka platsens identitet. Plats för en kollektivtrafiknod kommer att studeras vidare tillsammans med Västtrafik.

I stadskärnan och utmed viktiga rörelsestråk i centrum är det av stor vikt att skapa aktiverade bottenvåningar alternativt förbereda för aktiverade bottenvåningar. Detta för att skapa trygghet men även möjliggöra för en utveckling i attraktiva lägen i markplan. Ett centrum med en högre fysisk täthet och rumsliga samband medverkar till ett rikare och tryggare stadsliv. Det är av största vikt att skapa förutsättningar för trygghet.

Planförslaget bedöms öka den sociala hållbarheten i centrala Skövde. Detta genom att förbättra tillgängligheten till och mellan olika funktioner samt skapa möjlighet till möten och en aktiv fritid. Samt genom att förbättra framkomligheten för oskyddade trafikanter, omhändertagande av dagvatten och utökade grönstråk som förstärka områdets möjlighet att erbjuda rörelse och aktivitet.

SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

Samråd med Länsstyrelsen i Västra Götaland har ägt rum vid ett tidigare tillfälle gällande behovsbedömning daterad 2025-08-29. Behovsbedömningen har därefter uppdaterats gällande underlaget FÖP C Skövde och tillhörande MKB:s aktualitet samt planprogrammets påverkan på skyddsvärd växt. Även planprogrammets hantering av förorenad mark, kulturmiljövärden, MKN vatten samt skyddsrum har uppdaterats.

Två tillfällen för samråd med Länsstyrelsen i Västra Götaland har totalt ägt rum innan samrådshandlingarna för planprogrammet skickats ut för samråd.

Sektor samhällsbyggnad 2026-02-27

Johanna Eriksson

Planchef

Bodil Lorentzon

Planarkitekt

Linda Kjerfve

Planarkitekt